

شخص‌های دآوری
نوشت

(قرارگاه برنامه‌ریزی آموزشی)

بسم الله الرحمن الرحيم

با سلام و احترام؛

در راستای شفاف‌سازی فرایند داوری و راهنمایی هرچه بهتر شرکت‌کنندگان در رویداد ملی «نونگاشت»، متن حاضر با هدف ارائه تفکیک‌شده شاخص‌های داوری برای دو بخش اصلی رویداد - یعنی «تولید محتوای کتاب درسی» و «نقد کتاب درسی» - تدوین شده است. در این مجموعه تلاش شده است تا با تشریح سه دسته شاخص کلی (مبنایی، ساختاری و موضوعی)، برای هر یک از بخش‌ها و محورهای اعلام‌شده، فهرستی عینی و کاربردی از ملاک‌های داوری ارائه گردد.

لازم به تأکید است که:

- شاخص‌های «مبنایی» (بخش نخست)، هسته اصلی و مبنای ارزش‌گذاری این رویداد محسوب می‌شوند. لذا خواهشمند است شرکت‌کنندگان در هر دو بخش «تولید» و «نقد»، الزاماً حداقل در تهیه بخشی از محتوای اثر، توجه خود را به این شاخص‌ها اختصاص دهند. لازم به ذکر است که عدم توجه به شاخص‌های مبنایی یا عدم پرداختن به آن‌ها، موجب عدم انطباق اثر با اهداف رویداد و در نتیجه عدم پذیرش و رد اثر خواهد شد.
- در بخش تولید، شرکت‌کنندگان ملزم به رعایت هم‌زمان همه شاخص‌ها در اثر تألیفی خود هستند.
- در بخش نقد، شرکت‌کنندگان ملزم به انتخاب نهایتاً ۱۰ شاخص و سپس نقد کتاب درسی انتخابی بر اساس این شاخص‌ها و به تفکیک می‌باشند. از این‌رو، در این متن، شاخص‌ها به گونه‌ای دسته‌بندی شده‌اند که شرکت‌کنندگان بتوانند با آگاهی کامل، گزینش خود را انجام دهند.

امید است این مجموعه، گامی باشد برای ارتقای کیفیت آثار دریافتی و هم‌افزایی میان معلمان، دانشجو معلمان، پژوهشگران و همه دغدغه‌مندان تعلیم و تربیت ایرانی-اسلامی.

دبیرخانه رویداد ملی نونگاشت

قرارگاه برنامه‌ریزی آموزشی بسیج فرهنگیان

فهرست

بخش تولید محتوای کتاب درسی.....۳

محور تاریخ.....۴

محور آمادگی دفاعی.....۵

محور آموزش دینی.....۷

محور علوم تجربی.....۸

محور فارسی.....۱۰

محور فرهنگ و هنر.....۱۱

محور مطالعات اجتماعی.....۱۳

بخش نقد کتاب درسی.....۱۵

محور تاریخ.....۱۶

محور آمادگی دفاعی.....۱۸

محور آموزش دینی.....۲۰

محور علوم تجربی.....۲۲

محور فارسی.....۲۴

محور فرهنگ و هنر.....۲۶

محور مطالعات اجتماعی.....۲۸

بخش تولید محتوای کتاب درسی

محور تاریخ

شاخص های اصلی	ردیف	عنوان شاخص	توضیح شاخص	امتیاز کسب شده (۰ تا ۱۰)	ضریب	مجموع امتیاز کسب شده
تاریخ	۱	هویت بخشی ایرانی-اسلامی	توجه اثر به مؤلفه‌های هویت اسلامی - ایرانی شامل معرفی و تقویت عناصر فرهنگی - تاریخی؛ ایجاد حس تعلق نسبت به ایران و فرهنگ اسلامی	۲		
	۲	مقاومت و استکبارستیزی	پرداختن به مفاهیمی مانند استقلال‌خواهی، مقابله با سلطه و استعمار، دفاع از عزت و منافع ملی، خودباوری و ایستادگی در برابر ظلم	۲		
	۳	ارزش‌های انقلاب اسلامی	توجه به مبانی و ارزش‌های انقلاب اسلامی شامل مفاهیم استقلال سیاسی، فرهنگی و اقتصادی، آزادی مسئولانه و مردم‌سالاری دینی	۲		
	۴	وحدت ملی و عدالت	پرداختن به مفهوم وحدت و عدالت در ابعاد مختلف؛ نمایش فرصت‌ها و ظرفیت‌های برابر برای گروه‌های مختلف جامعه؛ توجه به نقش همه اقشار جامعه در پیشرفت کشور	۲		
	۵	ایران قوی و پیشرفته	معرفی ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها و دستاوردهای ایران؛ ارائه تصویر امیدآفرین، واقع‌بینانه و آینده‌نگر از ایران و نقش نسل آینده در ساختن کشور.	۲		
تفکر	۶	رعایت اصول زبانی و نگارشی	رعایت رسم‌الخط مصوب، سلاست، روان بودن و واژگان مناسب	۰.۵		
	۷	تناسب حجم محتوا و زمان با ویژگی‌های یادگیرنده	تناسب محتوا با زمان تدریس، سطح درک، رشد شناختی و علاقه دانش آموزان	۰.۵		
	۸	سازماندهی منطقی و پیوستگی محتوایی	رعایت سیر منطقی درون محتوایی، ارتباط عمودی و افقی بین کتب و پایه‌ها	۰.۵		
	۹	طراحی بصری و صفحه‌آرایی مناسب	تناسب طرح جلد، یکپارچگی طراحی، صفحه‌آرایی استاندارد و مستندسازی تصاویر	۰.۵		
	۱۰	تناسب و اثربخشی عناصر تصویری	هماهنگی متن و تصویر، تناسب تصویر با مخاطب و تاثیر آن در یادگیری	۰.۵		
مهارت‌ها	۱۱	کاربرد سازی و سودمندی در زندگی	ارتباط مفاهیم و مهارت‌های ارائه شده با زندگی روزمره، نیازهای واقعی و قابلیت اجرا	۲		
	۱۲	پوشش جامع قلمروهای مطالعات اجتماعی	محتوا باید چهار قلمرو اصلی زمان (تاریخ)، مکان (جغرافیا)، عوامل طبیعی و عوامل اجتماعی را به صورت متوازن و یکپارچه پوشش دهد	۲		
	۱۳	تبیین ارزش‌های اسلامی و سنت‌های الهی در زندگی اجتماعی	ارتباط آموزه‌های دینی با زندگی فردی و جمعی، تبیین مفاهیمی مانند عدالت، مسئولیت، امانت‌داری و همکاری در چارچوب ارزش‌های اسلامی	۲		
	۱۴	تقویت هویت ایرانی-اسلامی و آگاهی از جایگاه ایران در جهان	توجه به نقش فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی در شکل‌گیری هویت ملی، و بررسی موقعیت ایران در نظام جهانی از دیدگاه تاریخی، فرهنگی و جغرافیایی	۲		
	۱۵	تأکید بر عدالت اجتماعی، حمایت از محرومان و مسئولیت‌پذیری	پرورش حس عدالت‌خواهی، توجه به حقوق محرومان و اقشار آسیب‌پذیر، و تقویت احساس مسئولیت در قبال جامعه و محیط زیست	۲		
	۱۶	تنوع و فعال‌سازی روش‌های یادگیری	استفاده از روش‌های فعال، مشارکتی، تلفیقی و پژوهش محور برای درگیر کردن دانش‌آموز در فرایند یادگیری	۲		
	۱۷	تربیت معنوی و تقویت زندگی توحیدی	تقویت باور به خداوند، احساس نزدیکی به پروردگار و انگیزه‌ی عمل بر اساس ارزش‌های دینی در عرصه‌های اجتماعی	۲		
	۱۸	توسعه گام‌به‌گام مهارت‌های اجتماعی، اقتصادی و اخلاقی	توجه به سطوح رشدی دانش‌آموز و پرورش مهارت‌هایی مانند همکاری، مدیریت مالی، تصمیم‌گیری اخلاقی و مهارت‌های شهروندی	۱		
	۱۹	سازماندهی محتوا برای ایجاد تعامل و چالش فکری	طراحی محتوا به گونه‌ای که فرصت گفت‌وگو، نقد، تبادل نظر و مواجهه با ایده‌های متنوع را فراهم کند	۱		
	۲۰	پرورش مهارت‌های اجتماعی و عاطفی	تمرین همدلی، احترام به تفاوت‌ها، کنترل هیجانات، نوع‌دوستی و حل مسالمت‌آمیز تعارضات	۱		
	۲۱	تقویت حس تعلق ملی و مسئولیت اجتماعی	ایجاد دلبستگی به میهن، آگاهی از حقوق و تکالیف شهروندی و انگیزه برای مشارکت در پیشرفت کشور	۱		
	۲۲	توانمندسازی برای مشارکت آگاهانه و مسئولانه در جامعه	هماهنگی محتوا با حوزه‌های مرتبط مانند دین، اقتصاد، محیط زیست و مهارت‌های زندگی و توسعه مهارت‌های فردی و گروهی	۱		
	۲۳	ایجاد پیوند میان‌رشته‌ای با حوزه‌های مرتبط	پرورش توانایی تحلیل موقعیت‌های فردی و اجتماعی، تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد و مشارکت در نهادهای مدنی و اجتماعی	۱		
	۲۴	فراهم‌آوری فرصت‌های تجربه عملی و فعالیت گروهی	طراحی فعالیت‌های میدانی، پروژه‌های گروهی، بازدیدهای آموزشی و تعامل با جامعه محلی برای یادگیری مبتنی بر تجربه	۱		
جمع امتیاز						

محور آمادگی دفاعی

شخص های اصلی	ردیف	عنوان شاخص	توضیح شاخص	امتیاز کسب شده (۱۰ تا ۰)	ضریب	مجموع امتیاز کسب شده
توانمندسازی	۱	هویت بخشی ایرانی-اسلامی	توجه اثر به مؤلفه های هویت اسلامی - ایرانی شامل معرفی و تقویت عناصر فرهنگی - تاریخی؛ ایجاد حس تعلق نسبت به ایران و فرهنگ اسلامی		۲	
	۲	مقاومت و استکبارستیزی	پرداختن به مفاهیمی مانند استقلال خواهی، مقابله با سلطه و استعمار، دفاع از عزت و منافع ملی، خودباوری و ایستادگی در برابر ظلم		۲	
	۳	ارزش های انقلاب اسلامی	توجه به مبانی و ارزش های انقلاب اسلامی شامل مفاهیم استقلال سیاسی، فرهنگی و اقتصادی، آزادی مسئولانه و مردم سالاری دینی		۲	
	۴	وحدت ملی و عدالت	پرداختن به مفهوم وحدت و عدالت در ابعاد مختلف؛ نمایش فرصت ها و ظرفیت های برابر برای گروه های مختلف جامعه؛ توجه به نقش همه اقشار جامعه در پیشرفت کشور		۲	
	۵	ایران قوی و پیشرفته	معرفی ظرفیت ها، توانمندی ها و دستاوردهای ایران؛ ارائه تصویر امیدآفرین، واقع بینانه و آینده نگر از ایران و نقش نسل آینده در ساختن کشور.		۲	
توانمندسازی	۶	رعایت اصول زبانی و نگارشی	رعایت رسم الخط مصوب، سلاست، روان بودن و واژگان مناسب		۰.۵	
	۷	تناسب حجم محتوا و زمان با ویژگی های یادگیرنده	تناسب محتوا با زمان تدریس، سطح درک، رشد شناختی و علاقه دانش آموزان		۰.۵	
	۸	سازماندهی منطقی و پیوستگی محتوایی	رعایت سیر منطقی درون محتوایی، ارتباط عمودی و افقی بین کتب و پایه ها		۰.۵	
	۹	طراحی بصری و صفحه آرایی مناسب	تناسب طرح جلد، یکپارچگی طراحی، صفحه آرایی استاندارد و مستندسازی تصاویر		۰.۵	
	۱۰	تناسب و اثربخشی عناصر تصویری	هماهنگی متن و تصویر، تناسب تصویر با مخاطب و تاثیر آن در یادگیری		۰.۵	
توانمندسازی	۱۱	کاربردی سازی و سودمندی در زندگی	ارتباط مفاهیم و مهارت های ارائه شده با زندگی روزمره، نیازهای واقعی و قابلیت اجرا		۲	
	۱۲	استوار بودن بر اهداف تربیتی و هویت دفاعی	انطباق با اهداف حوزه تربیت و یادگیری آمادگی دفاعی، تقویت هویت دینی، انقلابی، ملی و تعلق به نظام اسلامی، تبیین دفاع به عنوان تکلیف شرعی و ملی		۲	
	۱۳	پرورش تفکر، تحلیل بصیرت دفاعی	تقویت شناخت تهدیدات، دوست و دشمن، بصیرت در جنگ نرم، تحلیل عوامل پیروزی دفاع مقدس، و توانایی تحلیل راهبردهای دشمن		۲	
	۱۴	ارتقای دانش و سواد دفاعی	آشنایی دقیق با مفاهیم پایه (امنیت، تهدید، دفاع، پدافند غیرعامل)، شناخت انواع تهدیدات (سخت، نرم، روانی، اقتصادی، فرهنگی، زیست محیطی) و راهکارهای مقابله		۲	
	۱۵	تقویت باورها و انگیزه های دینی و انقلابی	تقویت ایمان به نصرت الهی، روحیه توکل، باور به توانمندی های دفاعی کشور، انگیزه مشارکت فعال و علاقه به فعالیت های بسیجی		۲	
	۱۶	توسعه مهارت ها و توانایی های عملی دفاعی	توانایی به کارگیری دانش در موقعیت های واقعی با شبیه سازی، کسب مهارت های پدافند غیرعامل و مواجهه با مخاطرات، آمادگی برای ایفای نقش در مدرسه، خانواده و جامعه		۲	
	۱۷	تربیت اخلاقی و تقویت روحیه دفاعی	پرورش شجاعت، استقامت، مسئولیت پذیری، ایثار، خدمت گذاری، نظم، قانون مداری، صداقت و نفی سلطه گری و سلطه پذیری		۲	
	۱۸	انسجام و یکپارچگی علمی محتوا	وحدت موضوعی و منطقی در ارائه اطلاعات، دقت و صحت مفاهیم دفاعی متناسب با سطح سنی مخاطب		۱	
	۱۹	انگیزش و کنجکاوی علمی	محتوای سؤال برانگیز و ترغیب کننده به پرسشگری، تفکر و تحلیل آگاهانه مسائل دفاعی و اجتماعی		۱	
	۲۰	بسط پیوندهای دفاعی و توجه به مصادیق گسترده	کشف پیوند میان رشته ای، توجه به مصادیق و مثال های گسترده و مسئله محور، ایجاد سؤال های جدید و نیاز به مطالعات عمیق تر		۱	
	۲۱	ارائه مستدل و کاربردی	نمایش ارتباط مفاهیم با تجارب ملموس مخاطب و نشان دادن کاربرد دانش دفاعی در زندگی فردی، اجتماعی و شرایط بحرانی		۱	
	۲۲	تنوع قالب و تعادل هنری-آموزشی	استفاده از قالب های متنوع (داستان، شعر، نمایش، بازی و ...) با حفظ تعادل بین جنبه های هنری و آموزشی		۱	
	۲۳	خلاقیت و نوآوری در ارائه	به کارگیری مثال های بدیع، سؤال های محرک، رسانه های ترکیبی و سبک های متنوع در ارائه و ارزشیابی		۱	

	۱	برانگیختن علاقه به مطالعه بیشتر از طریق طرح مسئله، معرفی منابع تألیف و ترجمه با رعایت اصول استناددهی علمی	ترغیب به مطالعه و معرفی منابع معتبر	۲۴	
	جمع امتیاز				

محور آموزش دینی

شخص های اصلی	ردیف	عنوان شاخص	توضیح شاخص	امتیاز کسب شده (۱۰ تا ۰)	ضریب	مجموع امتیاز کسب شده
هویت	۱	هویت بخشی ایرانی-اسلامی	توجه اثر به مؤلفه های هویت اسلامی - ایرانی شامل معرفی و تقویت عناصر فرهنگی - تاریخی؛ ایجاد حس تعلق نسبت به ایران و فرهنگ اسلامی		۲	
	۲	مقاومت و استکبارستیزی	پرداختن به مفاهیمی مانند استقلال خواهی، مقابله با سلطه و استعمار، دفاع از عزت و منافع ملی، خودباوری و ایستادگی در برابر ظلم		۲	
	۳	ارزش های انقلاب اسلامی	توجه به مبانی و ارزش های انقلاب اسلامی شامل مفاهیم استقلال سیاسی، فرهنگی و اقتصادی، آزادی مسئولانه و مردم سالاری دینی		۲	
	۴	وحدت ملی و عدالت	پرداختن به مفهوم وحدت و عدالت در ابعاد مختلف؛ نمایش فرصت ها و ظرفیت های برابر برای گروه های مختلف جامعه؛ توجه به نقش همه اقشار جامعه در پیشرفت کشور		۲	
	۵	ایران قوی و پیشرفته	معرفی ظرفیت ها، توانمندی ها و دستاوردهای ایران؛ ارائه تصویر امیدآفرین، واقع بینانه و آینده نگر از ایران و نقش نسل آینده در ساختن کشور.		۲	
تربیت	۶	رعایت اصول زبانی و نگارشی	رعایت رسم الخط مصوب ، سلاست، روان بودن و واژگان مناسب		۰.۵	
	۷	تناسب حجم محتوا و زمان با ویژگی های یادگیرنده	تناسب محتوا با زمان تدریس ، سطح درک، رشد شناختی و علاقه دانش آموزان		۰.۵	
	۸	سازماندهی منطقی و پیوستگی محتوایی	رعایت سیر منطقی درون محتوایی ، ارتباط عمودی و افقی بین کتب و پایه ها		۰.۵	
	۹	طراحی بصری و صفحه آرایی مناسب	تناسب طرح جلد ، یکپارچگی طراحی ، صفحه آرایی استاندارد و مستندسازی تصاویر		۰.۵	
توانمندسازی	۱۰	تناسب و اثربخشی عناصر تصویری	هماهنگی متن و تصویر، تناسب تصویر با مخاطب و تاثیر آن در یادگیری		۰.۵	
	۱۱	کاربرد سازی و سودمندی در زندگی	ارتباط مفاهیم و مهارت های ارائه شده با زندگی روزمره، نیازهای واقعی و قابلیت اجرا		۲	
	۱۲	تعمیق معرفت و ایمان دینی	تقویت باورهای اعتقادی ، اخلاقی و احکام دینی به صورت عمیق و آگاهانه		۲	
	۱۳	تربیت یکپارچه: اندیشه، ایمان و عمل	تلفیق تفکر ، ایمان و عمل دینی در فرایندی منسجم و هدفمند		۲	
	۱۴	توانمندسازی برای زندگی دینی	آماده سازی دانش آموزان برای سازماندهی زندگی فردی و اجتماعی براساس برنامه دینی (عبودیت)		۲	
	۱۵	بصیرت افزایی و مقاومت در برابر آسیب ها	ایجاد آگاهی و ایستادگی در برابر تهدیدات اعتقادی ، فرهنگی و اجتماعی		۲	
	۱۶	تربیت نیروی مسئول و مؤثر برای نظام اسلامی	پرورش افرادی مسئول و اثرگذار برای مشارکت در پیشرفت جامعه اسلامی		۲	
	۱۷	تفکر حکیمانه و خردورزی دینی	تقویت قدرت تعقل ، تفکر ، تفکر نقاد و خردورزی به عنوان پایه ایمان و عمل		۲	
	۱۸	وحدت علمی و الگوی آموزشی منسجم	رعایت انسجام موضوعی ، پیوستگی مفهومی و پیروی از الگوی تربیتی روشن		۱	
	۱۹	پرسشگری و کنجکاوی علمی	طراحی محتوای سوال برانگیز و تشویق به پژوهش و کشف رابطه ها		۱	
	۲۰	خلاقیات در ارائه و استفاده از رسانه	به کارگیری قالب های متنوع ، مثال های بدیع و رسانه های نوین در آموزش		۱	
	۲۱	تعادل هنری - آموزشی و جذابیت محتوا	توازن بین زیباشناسی و اهداف آموزشی ، با تاکید بر جلب توجه علاقه مخاطب		۱	
	۲۲	معرفی منابع معتبر و تشویق مطالعه	معرفی منابع علمی و کاربردی با رعایت اصول منبع نویسی و مطالعه عمیق تر		۱	
	۲۳	ارتباط با دانش نو و روزآمدی محتوا	به روزرسانی معلومات ، پیوند با تحولات علمی و نیازهای معاصر		۱	
	۲۴	ارزیابی چندبعدی و مسئله محور	طراحی موفقیت های مسئله ساز برای بررسی ابعاد مختلف موضوع و سنجش یادگیری		۱	
جمع امتیاز						

محور علوم تجربی

شاخص های اصلی	ردیف	عنوان شاخص	توضیح شاخص	امتیاز کسب شده (۱۰ تا ۰)	ضریب	مجموع امتیاز کسب شده
هویت ملی و فرهنگی	۱	هویت بخشی ایرانی-اسلامی	توجه اثر به مؤلفه‌های هویت اسلامی - ایرانی شامل معرفی و تقویت عناصر فرهنگی - تاریخی؛ ایجاد حس تعلق نسبت به ایران و فرهنگ اسلامی		۲	
	۲	مقاومت و استکبارستیزی	پرداختن به مفاهیمی مانند استقلال خواهی، مقابله با سلطه و استعمار، دفاع از عزت و منافع ملی، خودباوری و ایستادگی در برابر ظلم		۲	
	۳	ارزش‌های انقلاب اسلامی	توجه به مبانی و ارزش‌های انقلاب اسلامی شامل مفاهیم استقلال سیاسی، فرهنگی و اقتصادی، آزادی مسئولانه و مردم‌سالاری دینی		۲	
	۴	وحدت ملی و عدالت	پرداختن به مفهوم وحدت و عدالت در ابعاد مختلف؛ نمایش فرصت‌ها و ظرفیت‌های برابر برای گروه‌های مختلف جامعه؛ توجه به نقش همه اقشار جامعه در پیشرفت کشور		۲	
	۵	ایران قوی و پیشرفته	معرفی ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها و دستاوردهای ایران؛ ارائه تصویر امیدآفرین، واقع‌بینانه و آینده‌نگر از ایران و نقش نسل آینده در ساختن کشور.		۲	
تربیت علمی و پژوهشی	۶	رعایت اصول زبانی و نگارشی	رعایت رسم‌الخط مصوب، سلاست، روان بودن و واژگان مناسب		۰.۵	
	۷	تناسب حجم محتوا و زمان با ویژگی های یادگیرنده	تناسب محتوا با زمان تدریس، سطح درک، رشد شناختی و علاقه دانش آموزان		۰.۵	
	۸	سازماندهی منطقی و پیوستگی محتوایی	رعایت سیر منطقی درون محتوایی، ارتباط عمودی و افقی بین کتب و پایه ها		۰.۵	
	۹	طراحی بصری و صفحه آرایی مناسب	تناسب طرح جلد، یکپارچگی طراحی، صفحه آرایی استاندارد و مستندسازی تصاویر		۰.۵	
	۱۰	تناسب و اثربخشی عناصر تصویری	هماهنگی متن و تصویر، تناسب تصویر با مخاطب و تاثیر آن در یادگیری		۰.۵	
فرآیندهای یادگیری و ارزشیابی	۱۱	کاربردی سازی و سودمندی در زندگی	ارتباط مفاهیم و مهارت‌های ارائه شده با زندگی روزمره، نیازهای واقعی و قابلیت اجرا		۲	
	۱۲	انطباق با اهداف تربیتی و نگرش توحیدی	مبنا بودن بر اهداف حوزه تربیت و یادگیری، بازتاب نگرش توحیدی و تبیین منظم خلقت از طریق مشاهده و تحلیل پدیده‌های طبیعی		۲	
	۱۳	توسعه شایستگی‌های پایه و تربیت شهروندی	توجه به پرورش تفکر، ایمان، علم، عمل و اخلاق؛ تربیت دانش آموز به عنوان شهروند مسئول و اخلاق مدار		۲	
	۱۴	تقویت سواد علمی-فناورانه و مشارکت مسئولانه	افزایش توانایی درک و مشارکت آگاهانه در جهان مبتنی بر علم و فناوری		۲	
	۱۵	هویت بخشی ملی-علمی و مسئولیت پذیری زیست محیطی	معرفی دستاوردهای علمی ایران و جهان اسلام؛ ایجاد نگرش مثبت به محیط زیست و تعهد به حفظ منابع طبیعی		۲	
	۱۶	انگیزه بخشی و تقویت روحیه پژوهشی	برانگیختن کنجکاوی، هیجان علمی و طراحی موقعیت‌های یادگیری کاوشگرانه و مسئله محور		۲	
	۱۷	فرآیندمندی علم آموزی و یادگیری مادام‌العمر	هدایت از یادگیری منفعل به کشف فعال با استفاده از روش علمی؛ توجه به یادگیری معنادار، ماندگار و کاربردی		۲	
	۱۸	انسجام منطقی و الگوی آموزشی منسجم	سازماندهی محتوا با رعایت پیوستگی منطقی بین مفاهیم پایه و توالی آموزشی مبتنی بر مراحل کاوشگری		۱	
	۱۹	ارتباط با زندگی و توسعه دانش نو	مرتبط بودن محتوا با زندگی روزمره و افزودن معلومات جدید و ضروری به دانش مخاطب		۱	
	۲۰	گسترش شناختی و کشف پیوندها	جهت‌دهی به توجه مخاطب به ابعاد وسیع تر موضوع، ایجاد سؤال‌های جدید و ترغیب به کشف ارتباطات میان پدیده‌ای		۱	
	۲۱	ارائه مستدل و فرصت سازی برای تعمیق یادگیری	نمایش ارتباط مفاهیم با تجارب ملموس و فراهم آوردن فرصت‌هایی برای کشف روابط و تعمیق درک		۱	
	۲۲	تنوع قالب و تعادل هنری-آموزشی	استفاده از قالب‌های جذاب (داستان، شعر، نمایش، بازی، آزمایش) همراه با حفظ تعادل بین جنبه‌های هنری و آموزشی		۱	
	۲۳	خلاقیت در ارائه و ارزیابی	به کارگیری مثال‌های بدیع، سؤال‌های محرک، رسانه‌های متنوع و سبک‌های نوین در ارائه و سنجش یادگیری		۱	

	۱	برانگیختن حس کنجکاوی برای مطالعه بیشتر، معرفی منابع تألیف و ترجمه با رعایت اصول علمی و ارائه منابع تکمیلی	ترغیب به مطالعه و معرفی منابع معتبر	۲۴	
	جمع امتیاز				

محور فارسی

شخص های اصلی	ردیف	عنوان شاخص	توضیح شاخص	امتیاز کسب شده (۰ تا ۱۰)	ضرورت	مجموع امتیاز کسب شده
تاریخ و فرهنگ	۱	هویت بخشی ایرانی-اسلامی	توجه اثر به مؤلفه‌های هویت اسلامی - ایرانی شامل معرفی و تقویت عناصر فرهنگی - تاریخی؛ ایجاد حس تعلق نسبت به ایران و فرهنگ اسلامی		۲	
	۲	مقاومت و استکبارستیزی	پرداختن به مفاهیمی مانند استقلال‌خواهی، مقابله با سلطه و استعمار، دفاع از عزت و منافع ملی، خودباوری و ایستادگی در برابر ظلم		۲	
	۳	ارزش‌های انقلاب اسلامی	توجه به مبانی و ارزش‌های انقلاب اسلامی شامل مفاهیم استقلال سیاسی، فرهنگی و اقتصادی، آزادی مسئولانه و مردم‌سالاری دینی		۲	
	۴	وحدت ملی و عدالت	پرداختن به مفهوم وحدت و عدالت در ابعاد مختلف؛ نمایش فرصت‌ها و ظرفیت‌های برابر برای گروه‌های مختلف جامعه؛ توجه به نقش همه اقشار جامعه در پیشرفت کشور		۲	
	۵	ایران قوی و پیشرفته	معرفی ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها و دستاوردهای ایران؛ ارائه تصویر امیدآفرین، واقع‌بینانه و آینده‌نگر از ایران و نقش نسل آینده در ساختن کشور.		۲	
ادبیات و هنر	۶	رعایت اصول زبانی و نگارشی	رعایت رسم‌الخط مصوب، سلاست، روان بودن و واژگان مناسب		۰.۵	
	۷	تناسب حجم محتوا و زمان با ویژگی‌های یادگیرنده	تناسب محتوا با زمان تدریس، سطح درک، رشد شناختی و علاقه دانش آموزان		۰.۵	
	۸	سازماندهی منطقی و پیوستگی محتوایی	رعایت سیر منطقی درون محتوایی، ارتباط عمودی و افقی بین کتب و پایه‌ها		۰.۵	
	۹	طراحی بصری و صفحه‌آرایی مناسب	تناسب طرح جلد، یکپارچگی طراحی، صفحه‌آرایی استاندارد و مستندسازی تصاویر		۰.۵	
	۱۰	تناسب و اثربخشی عناصر تصویری	هماهنگی متن و تصویر، تناسب تصویر با مخاطب و تاثیر آن در یادگیری		۰.۵	
ادبیات و هنر	۱۱	کاربرد سازی و سودمندی در زندگی	ارتباط مفاهیم و مهارت‌های ارائه شده با زندگی روزمره، نیازهای واقعی و قابلیت اجرا		۲	
	۱۲	هویت، زبان و میراث فارسی	توجه به نقش زبان و ادبیات فارسی در تقویت هویت ملی، فرهنگی و تمدنی و پاسداشت میراث ارزشمند ایران		۲	
	۱۳	میراث ادبی و مفاخر فرهنگی	بهره‌گیری از آثار، اندیشه‌ها و شخصیت‌های برجسته ادب فارسی در تبیین مفاهیم، ارزش‌ها و هویت فرهنگی.		۲	
	۱۴	سواد ادبی و فهم متون	توسعه توانایی فهم، تحلیل، تفسیر، نقد و بهره‌برداری از متون ادبی، فرهنگی و رسانه‌ای متناسب با اهداف آموزشی.		۲	
	۱۵	توجه به ارزش های اخلاقی	تقویت فضایل اخلاقی، آداب اجتماعی، مسئولیت‌پذیری و رفتارهای ارزشمند فردی و اجتماعی از طریق زبان و ادبیات.		۲	
	۱۶	تنوع گونه های ادبی	توجه به انواع قالب ها و گونه های ادبی متناسب با اهداف تربیتی و آموزشی		۲	
	۱۷	خلاقیت، نوآوری و آفرینش ادبی	توجه به پرورش تخیل، نوآوری، ذوق هنری و توانایی خلق آثار ادبی و زبانی متناسب با موقعیت‌های گوناگون.		۲	
	۱۸	زیبایی‌شناسی زبان و ادبیات	توجه به ظرفیت‌های هنری، بلاغی، ادبی و زیبایی‌شناختی زبان فارسی در انتقال مفاهیم و ارتقای ذوق ادبی		۱	
	۱۹	ارتباط، تعامل و گفت‌وگوی مؤثر	تقویت توانایی برقراری ارتباط، گفت‌وگو، هم‌اندیشی و انتقال مؤثر اندیشه‌ها با بهره‌گیری از زبان فارسی.		۱	
	۲۰	پژوهش و جستجوی ادبی	تقویت روحیه پژوهش، کاوش و بهره‌گیری از منابع معتبر در شناخت زبانی و ادبیات فارسی		۱	
	۲۱	فرهنگ مطالعه و انس با کتاب	ترویج کتاب‌خوانی، مطالعه مستمر، انس با متون فارسی و تقویت علاقه‌مندی به آثار ادبی و فرهنگی		۱	
	۲۲	نقد و تحلیل ادبی	توجه به تحلیل، ارزیابی و نقد آثار ادبی با رویکرد علمی و متناسب با اهداف آموزشی		۱	
	۲۳	ادبیات معاصر و جریان‌های نوین	توجه به آثار، اندیشه‌ها و جریان‌های شاخص ادبیات معاصر فارسی در کنار گنجینه ادبی کلاسیک.		۱	
	۲۴	تفکر، تعقل و اندیشه‌ورزی	توجه به پرورش تفکر، تحلیل، استدلال، قضاوت و تأمل انتقادی با بهره‌گیری از ظرفیت متون فارسی		۱	
جمع امتیاز						

محور فرهنگ و هنر

شخص های اصلی	ردیف	عنوان شاخص	توضیح شاخص	امتیاز کسب شده (۱۰ تا ۰)	ضریب	مجموع امتیاز کسب شده
فرهنگ	۱	هویت بخشی ایرانی-اسلامی	توجه اثر به مؤلفه‌های هویت اسلامی - ایرانی شامل معرفی و تقویت عناصر فرهنگی - تاریخی؛ ایجاد حس تعلق نسبت به ایران و فرهنگ اسلامی		۲	
	۲	مقاومت و استکبارستیزی	پرداختن به مفاهیمی مانند استقلال‌خواهی، مقابله با سلطه و استعمار، دفاع از عزت و منافع ملی، خودباوری و ایستادگی در برابر ظلم		۲	
	۳	ارزش‌های انقلاب اسلامی	توجه به مبانی و ارزش‌های انقلاب اسلامی شامل مفاهیم استقلال سیاسی، فرهنگی و اقتصادی، آزادی مسئولانه و مردم‌سالاری دینی		۲	
	۴	وحدت ملی و عدالت	پرداختن به مفهوم وحدت و عدالت در ابعاد مختلف؛ نمایش فرصت‌ها و ظرفیت‌های برابر برای گروه‌های مختلف جامعه؛ توجه به نقش همه اقشار جامعه در پیشرفت کشور		۲	
	۵	ایران قوی و پیشرفته	معرفی ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها و دستاوردهای ایران؛ ارائه تصویر امیدآفرین، واقع‌بینانه و آینده‌نگر از ایران و نقش نسل آینده در ساختن کشور.		۲	
تربیت	۶	رعایت اصول زبانی و نگارشی	رعایت رسم‌الخط مصوب، سلاست، روان بودن و واژگان مناسب		۰.۵	
	۷	تناسب حجم محتوا و زمان با ویژگی‌های یادگیرنده	تناسب محتوا با زمان تدریس، سطح درک، رشد شناختی و علاقه دانش‌آموزان		۰.۵	
	۸	سازماندهی منطقی و پیوستگی محتوایی	رعایت سیر منطقی درون محتوایی، ارتباط عمودی و افقی بین کتب و پایه‌ها		۰.۵	
	۹	طراحی بصری و صفحه‌آرایی مناسب	تناسب طرح جلد، یکپارچگی طراحی، صفحه‌آرایی استاندارد و مستندسازی تصاویر		۰.۵	
	۱۰	تناسب و اثربخشی عناصر تصویری	هماهنگی متن و تصویر، تناسب تصویر با مخاطب و تاثیر آن در یادگیری		۰.۵	
آموزش	۱۱	کاربرد سازی و سودمندی در زندگی	ارتباط مفاهیم و مهارت‌های ارائه شده با زندگی روزمره، نیازهای واقعی و قابلیت اجرا		۲	
	۱۲	تربیت ادراک زیبایی و تقویت نگرش توحیدی	اثر هنری باید در خدمت پرورش حس زیبایی‌شناسی، درک نظم الهی در آفرینش و تقویت حیرت و شکرگزاری نسبت به خلقت باشد		۲	
	۱۳	بازنمایی هویت ایرانی-اسلامی در قالب اصیل هنری	بهره‌گیری از نمادها، نقش‌ها و مفاهیم ایرانی-اسلامی (نوروز، حماسه‌های ملی، معماری، قالی، خوشنویسی) و پرهیز از تقلید صرف از سبک‌های غربی		۲	
	۱۴	تلفیق نظریه و عمل در فرایند هنری	استفاده صحیح از واژگان و مفاهیم تخصصی هنر (فرم، ریتم، رنگ، بافت) همراه با فعالیت تجربی و خلق اثر، نه صرف انتقال نظری		۲	
	۱۵	هنر به مثابه ابزار تربیت اخلاقی و خودسازی	بهره‌گیری از جلوه‌های هنر برای آموزش فضایل اخلاقی (صداقت، نظم، کرامت) و تقویت خودشناسی، آرامش درونی و مهارت‌های زندگی		۲	
	۱۶	توجه به پیوند هنر با محیط‌زیست و سبک زندگی سالم	ایجاد ارتباط آگاهانه میان اثر هنری با ارزش‌های محیط زیستی و الگوهای زندگی سالم و پایدار		۲	
	۱۷	انسجام مفهومی و پیوستگی آموزشی	ارائه محتوا با وحدت موضوعی، توالی منطقی و پیروی از الگوی آموزشی روشن در حوزه فرهنگ و هنر		۲	
	۱۸	انگیزه‌بخشی و تقویت حس کنجکاوی هنری	طراحی محتوای سؤال‌برانگیز و جذاب که مخاطب را به کاوش، پرسش و کسب اطلاعات بیشتر ترغیب کند		۱	
	۱۹	ارتباط با زندگی و غنای تجربه زیسته	مرتبط بودن اثر یا محتوا با زندگی روزمره و افزودن بینش‌های جدید و معنادار به دانش و نگرش مخاطب		۱	
	۲۰	گسترش افق دید و کشف پیوندهای میان‌رشته‌ای	هدایت مخاطب به مصادیق، مثال‌ها و مسائل گسترده‌تر و تشویق به کشف روابط بین هنر با سایر حوزه‌های معرفت		۱	
	۲۱	ارائه مستدل و فرصت‌سازی برای کشف خلاق	نمایش ارتباط مفاهیم هنری با تجارب ملموس و فراهم آوردن بستر برای کشف روابط و تعمیق درک هنری		۱	
	۲۲	تنوع قالب و تعادل زیبایی‌شناختی - آموزشی	استفاده از قالب‌های متنوع (نقاشی، داستان، شعر، نمایش، بازی، تجربه‌های عملی) با حفظ تعادل میان جنبه‌های هنری و اهداف تربیتی		۱	
	۲۳	خلاقیت در ارائه و به‌کارگیری رسانه	استفاده از مثال‌های بدیع، سؤال‌های محرک، رسانه‌های ترکیبی (متن، تصویر، انیمیشن) و سبک‌های نوین در ارائه و ارزشیابی		۱	

	۱	برانگیختن حس کنجکاوی برای مطالعه بیشتر، معرفی منابع تألیف و ترجمه با رعایت اصول علمی و ارائه منابع تکمیلی	ترغیب به مطالعه و معرفی منابع معتبر	۲۴	
	جمع امتیاز				

محور مطالعات اجتماعی

شخص های اصلی	ردیف	عنوان شاخص	توضیح شاخص	امتیاز کسب شده (۱۰ تا ۰)	ضریب	مجموع امتیاز کسب شده
فصل اول	۱	هویت بخشی ایرانی-اسلامی	توجه اثر به مؤلفه‌های هویت اسلامی - ایرانی شامل معرفی و تقویت عناصر فرهنگی - تاریخی؛ ایجاد حس تعلق نسبت به ایران و فرهنگ اسلامی		۲	
	۲	مقاومت و استکبارستیزی	پرداختن به مفاهیمی مانند استقلال‌خواهی، مقابله با سلطه و استعمار، دفاع از عزت و منافع ملی، خودباوری و ایستادگی در برابر ظلم		۲	
	۳	ارزش‌های انقلاب اسلامی	توجه به مبانی و ارزش‌های انقلاب اسلامی شامل مفاهیم استقلال سیاسی، فرهنگی و اقتصادی، آزادی مسئولانه و مردم‌سالاری دینی		۲	
	۴	وحدت ملی و عدالت	پرداختن به مفهوم وحدت و عدالت در ابعاد مختلف؛ نمایش فرصت‌ها و ظرفیت‌های برابر برای گروه‌های مختلف جامعه؛ توجه به نقش همه اقشار جامعه در پیشرفت کشور		۲	
	۵	ایران قوی و پیشرفته	معرفی ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها و دستاوردهای ایران؛ ارائه تصویر امیدآفرین، واقع‌بینانه و آینده‌نگر از ایران و نقش نسل آینده در ساختن کشور.		۲	
فصل دوم	۶	رعایت اصول زبانی و نگارشی	رعایت رسم‌الخط مصوب، سلاست، روان بودن و واژگان مناسب		۰.۵	
	۷	تناسب حجم محتوا و زمان با ویژگی‌های یادگیرنده	تناسب محتوا با زمان تدریس، سطح درک، رشد شناختی و علاقه دانش آموزان		۰.۵	
	۸	سازماندهی منطقی و پیوستگی محتوایی	رعایت سیر منطقی درون محتوایی، ارتباط عمودی و افقی بین کتب و پایه‌ها		۰.۵	
	۹	طراحی بصری و صفحه آرایی مناسب	تناسب طرح جلد، یکپارچگی طراحی، صفحه آرایی استاندارد و مستندسازی تصاویر		۰.۵	
	۱۰	تناسب و اثربخشی عناصر تصویری	هماهنگی متن و تصویر، تناسب تصویر با مخاطب و تاثیر آن در یادگیری		۰.۵	
فصل سوم	۱۱	کاربرد سازی و سودمندی در زندگی	ارتباط مفاهیم و مهارت‌های ارائه شده با زندگی روزمره، نیازهای واقعی و قابلیت اجرا		۲	
	۱۲	پوشش جامع قلمروهای مطالعات اجتماعی	محتوا باید چهار قلمرو اصلی زمان (تاریخ)، مکان (جغرافیا)، عوامل طبیعی و عوامل اجتماعی را به صورت متوازن و یکپارچه پوشش دهد		۲	
	۱۳	تبیین ارزشهای اسلامی و سنت‌های الهی در زندگی اجتماعی	ارتباط آموزه‌های دینی با زندگی فردی و جمعی، تبیین مفاهیمی مانند عدالت، مسئولیت، امانت داری و همکاری در چارچوب ارزش‌های اسلامی		۲	
	۱۴	تقویت هویت ایرانی-اسلامی و آگاهی از جایگاه ایران در جهان	توجه به نقش فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی در شکل‌گیری هویت ملی، و بررسی موقعیت ایران در نظام جهانی از دیدگاه تاریخی، فرهنگی و جغرافیایی		۲	
	۱۵	تأکید بر عدالت اجتماعی، حمایت از محرومان و مسئولیت‌پذیری	پرورش حس عدالت‌خواهی، توجه به حقوق محرومان و اقشار آسیب‌پذیر، و تقویت احساس مسئولیت در قبال جامعه و محیط زیست		۲	
	۱۶	تنوع و فعال سازی روشهای یادگیری	استفاده از روش‌های فعال، مشارکتی، تلفیقی و پژوهش محور برای درگیر کردن دانش آموز در فرایند یادگیری		۲	
	۱۷	تربیت معنوی و تقویت زندگی توحیدی	تقویت باور به خداوند، احساس نزدیکی به پروردگار و انگیزه‌ی عمل بر اساس ارزش‌های دینی در عرصه‌های اجتماعی		۲	
	۱۸	توسعه گام به گام مهارتهای اجتماعی، اقتصادی و اخلاقی	توجه به سطوح رشدی دانش آموز و پرورش مهارت‌هایی مانند همکاری، مدیریت مالی، تصمیم‌گیری اخلاقی و مهارت‌های شهروندی		۱	
	۱۹	سازماندهی محتوا برای ایجاد تعامل و چالش فکری	طراحی محتوا به گونه‌ای که فرصت گفت‌وگو، نقد، تبادل نظر و مواجهه با ایده‌های متنوع را فراهم کند		۱	
	۲۰	پرورش مهارت‌های اجتماعی و عاطفی	تمرین همدلی، احترام به تفاوت‌ها، کنترل هیجانات، نوع‌دوستی و حل مسالمت‌آمیز تعارضات		۱	
	۲۱	تقویت حس تعلق ملی و مسئولیت اجتماعی	ایجاد دلبستگی به میهن، آگاهی از حقوق و تکالیف شهروندی و انگیزه برای مشارکت در پیشرفت کشور		۱	
	۲۲	توانمندسازی برای مشارکت آگاهانه و مسئولانه در جامعه	هماهنگی محتوا با حوزه‌های مرتبط مانند دین، اقتصاد، محیط زیست و مهارت‌های زندگی و توسعه مهارت‌های فردی و گروهی		۱	
	۲۳	ایجاد پیوند میان رشته‌ای با حوزه‌های مرتبط	پرورش توانایی تحلیل موقعیتهای فردی و اجتماعی، تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد و مشارکت در نهادهای مدنی و اجتماعی		۱	

	۱	طراحی فعالیت‌های میدانی، پروژه‌های گروهی، بازدیدهای آموزشی و تعامل با جامعه محلی برای یادگیری مبتنی بر تجربه	فراهم آوری فرصت‌های تجربه عملی و فعالیت گروهی	۲۴	
	جمع امتیاز				

بخش نقد کتاب درسی

محور تاریخ

شاخص های اصلی	ردیف	عنوان شاخص	توضیح شاخص	امتیاز کسب شده					مجموع امتیاز کسب شده
				میزان روان و فهم پذیر بودن (نقد: ۰ تا ۲ امتیاز)	کیفیت و تبیین نقد مطرح شده (۰ تا ۳ امتیاز)	اشاره مستقیم به مثال و مصداق از کتاب درسی (۰ تا ۲ امتیاز)	پا نقد مطرح شده (۰ تا ۳ امتیاز) ارائه پیشنهاد جایگزین متناسب	ضرب	
مبنایی	۱	هویت بخشی ایرانی-اسلامی	توجه اثر به مؤلفه های هویت اسلامی - ایرانی شامل معرفی و تقویت عناصر فرهنگی - تاریخی؛ ایجاد حس تعلق نسبت به ایران و فرهنگ اسلامی					۲	
	۲	مقاومت و استکبارستیزی	پرداختن به مفاهیمی مانند استقلال خواهی، مقابله با سلطه و استعمار، دفاع از عزت و منافع ملی، خودباوری و ایستادگی در برابر ظلم					۲	
	۳	ارزش های انقلاب اسلامی	توجه به مبانی و ارزش های انقلاب اسلامی شامل مفاهیم استقلال سیاسی، فرهنگی و اقتصادی، آزادی مسئولانه و مردم سالاری دینی					۲	
	۴	وحدت ملی و عدالت	پرداختن به مفهوم وحدت و عدالت در ابعاد مختلف؛ نمایش فرصت ها و ظرفیت های برابر برای گروه های مختلف جامعه؛ توجه به نقش همه اقشار جامعه در پیشرفت کشور					۲	
	۵	ایران قوی و پیشرفته	معرفی ظرفیت ها، توانمندی ها و دستاوردهای ایران؛ ارائه تصویر امیدآفرین، واقع بینانه و آینده نگر از ایران و نقش نسل آینده در ساختن کشور.					۲	
ساختاری	۶	رعایت اصول زبانی و نگارشی	رعایت رسم الخط مصوب، سلاست، روان بودن و واژگان مناسب					۰.۵	
	۷	تناسب حجم محتوا و زمان با ویژگی های یادگیرنده	تناسب محتوا با زمان تدریس، سطح درک، رشد شناختی و علاقه دانش آموزان					۰.۵	
	۸	سازماندهی منطقی و پیوستگی محتوایی	رعایت سیر منطقی درون محتوایی، ارتباط عمودی و افقی بین کتب و پایه ها					۰.۵	
	۹	طراحی بصری و صفحه آرای مناسب	تناسب طرح جلد، یکپارچگی طراحی، صفحه آرای استاندارد و مستندسازی تصاویر					۰.۵	
	۱۰	تناسب و اثربخشی عناصر تصویری	هماهنگی متن و تصویر، تناسب تصویر با مخاطب و تاثیر آن در یادگیری					۰.۵	
فصولی	۱۱	کاربردی سازی و سودمندی در زندگی	ارتباط مفاهیم و مهارت های ارائه شده با زندگی روزمره، نیازهای واقعی و قابلیت اجرا					۲	
	۱۲	استوار بودن بر اهداف تربیتی و هویت سازی تاریخی	انطباق با اهداف حوزه تربیت و یادگیری تاریخی، تقویت هویت ملی-دینی، احساس تعلق به تمدن اسلامی-ایرانی و تبیین نقش تاریخ در خودآگاهی جمعی					۲	
	۱۳	پرورش تفکر تاریخی و تحلیل نقادانه	تقویت توانایی تحلیل علّی رویدادها، ارزیابی منابع، تشخیص تبلیغات تاریخی، و پرورش بینش نسبت به پیامدهای تصمیمات تاریخی					۲	
	۱۴	ارتقای سواد تاریخی و آشنایی با مفاهیم پایه	آشنایی دقیق با مفاهیمی چون تمدن، دوره بندی، تحول، انقلاب، استعمار، استقلال، مقاومت و نقش تاریخ نگاری					۲	
	۱۵	تقویت باورهای هویتی و افتخار به میراث تمدنی	ایجاد حس غرور و تعلق به دستاوردهای تمدنی ایران و اسلام، الگوسازی از چهره های تاریخی مثبت و ترویج روحیه مقاومت در برابر تحریف تاریخ					۲	
	۱۶	مهارت سازی در فهم و نقد منابع تاریخی	توانایی تحلیل اسناد، مقایسه روایت ها، تشخیص جهت گیری های مورخان و بهره گیری از روش های تحقیق تاریخی					۲	
	۱۷	تربیت اخلاقی تاریخی و عبرت آموزی	پرورش روحیه عدالت خواهی، نقد ظلم های تاریخی، تقویت مسئولیت پذیری اجتماعی و عبرت گیری از فرازونشیب های تمدنی					۲	

۱۸	انسجام روایی و توالی زمانی-عَلّی	ارائه منسجم و منطقی روندهای تاریخی با رعایت توالی زمانی، علّیت رویدادها و پیوند بین سطوح خرد و کلان تاریخ				۱	
۱۹	انگیزش به کنجکاوی و پرسشگری تاریخی	طرح پرسش‌های چالشی، ایجاد شگفتی نسبت به رویدادها و تشویق به جست‌وجوی مستقل در منابع تاریخی				۱	
۲۰	شناسایی عوامل تمدن ساز و چالش‌های تاریخی	تحلیل عوامل پیشرفت، انحطاط، مقاومت و تحول در ادوار مختلف و توجه به نقش مردم، نخبگان و نهادها				۱	
۲۱	ارتباط تاریخ با زندگی کنونی و آینده‌نگری	نشان دادن پیوند گذشته با مسائل امروز، الهام‌بخشی برای فردای بهتر و کاربست درس‌های تاریخ در تصمیم‌گیری‌های حال				۱	
۲۲	تنوع قالب روایت و تعادل داستان-تحلیل	استفاده از روایت داستانی، مستند، تصویری، نقشه و نمودار به همراه تحلیل انتقادی و دوری از یک‌سونگری				۱	
۲۳	خلاقیت در ارائه و بهره‌گیری از اسناد دیداری-شنیداری	استفاده از تصاویر، فیلم، نقشه‌های تعاملی، بازسازی‌های مجازی و دیگر رسانه‌ها برای عینی‌سازی تاریخ				۱	
۲۴	ترغیب به مطالعه عمیق و معرفی منابع معتبر تاریخی	معرفی منابع دست‌اول و پژوهش‌های معتبر، تشویق به پژوهش محلی و خانوادگی و تقویت فرهنگ اسنادنگاری				۱	
جمع امتیاز							

محور آمادگی دفاعی

شاخص های اصلی	ردیف	عنوان شاخص	توضیح شاخص	امتیاز کسب شده					مجموع امتیاز کسب شده
				میزان روان و فهم پذیر بودن نقد. (۰ تا ۲ امتیاز)	کیفیت و تبیین نقد مطرح شده (۰ تا ۳ امتیاز)	اشاره مستقیم به مثال و مصداق از کتاب درسی. (۰ تا ۲ امتیاز)	با نقد مطرح شده. (۰ تا ۳ امتیاز)	ارائه پیشنهاد جایگزین متناسب ضرب	
مبنایی	۱	هویت بخشی ایرانی-اسلامی	توجه اثر به مؤلفه های هویت اسلامی - ایرانی شامل معرفی و تقویت عناصر فرهنگی - تاریخی؛ ایجاد حس تعلق نسبت به ایران و فرهنگ اسلامی					۲	
	۲	مقاومت و استکبارستیزی	پرداختن به مفاهیمی مانند استقلال خواهی، مقابله با سلطه و استعمار، دفاع از عزت و منافع ملی، خودباوری و ایستادگی در برابر ظلم					۲	
	۳	ارزش های انقلاب اسلامی	توجه به مبانی و ارزش های انقلاب اسلامی شامل مفاهیم استقلال سیاسی، فرهنگی و اقتصادی، آزادی مسئولانه و مردم سالاری دینی					۲	
	۴	وحدت ملی و عدالت	پرداختن به مفهوم وحدت و عدالت در ابعاد مختلف؛ نمایش فرصت ها و ظرفیت های برابر برای گروه های مختلف جامعه؛ توجه به نقش همه اقشار جامعه در پیشرفت کشور					۲	
	۵	ایران قوی و پیشرفته	معرفی ظرفیت ها، توانمندی ها و دستاوردهای ایران؛ ارائه تصویر امیدآفرین، واقع بینانه و آینده نگر از ایران و نقش نسل آینده در ساختن کشور.					۲	
ساختاری	۶	رعایت اصول زبانی و نگارشی	رعایت رسم الخط مصوب، سلاست، روان بودن و واژگان مناسب					۰.۵	
	۷	تناسب حجم محتوا و زمان با ویژگی های یادگیرنده	تناسب محتوا با زمان تدریس، سطح درک، رشد شناختی و علاقه دانش آموزان					۰.۵	
	۸	سازماندهی منطقی و پیوستگی محتوایی	رعایت سیر منطقی درون محتوایی، ارتباط عمودی و افقی بین کتب و پایه ها					۰.۵	
	۹	طراحی بصری و صفحه آرای مناسب	تناسب طرح جلد، یکپارچگی طراحی، صفحه آرای استاندارد و مستندسازی تصاویر					۰.۵	
	۱۰	تناسب و اثربخشی عناصر تصویری	هماهنگی متن و تصویر، تناسب تصویر با مخاطب و تاثیر آن در یادگیری					۰.۵	
موضوعی	۱۱	کاربردی سازی و سودمندی در زندگی	ارتباط مفاهیم و مهارت های ارائه شده با زندگی روزمره، نیازهای واقعی و قابلیت اجرا					۲	
	۱۲	استوار بودن بر اهداف تربیتی و هویت دفاعی	انطباق با اهداف حوزه تربیت و یادگیری آمادگی دفاعی، تقویت هویت دینی، انقلابی، ملی و تعلق به نظام اسلامی، تبیین دفاع به عنوان تکلیف شرعی و ملی					۲	
	۱۳	پرورش تفکر، تحلیل بصیرت دفاعی	تقویت شناخت تهدیدات، دوست و دشمن، بصیرت در جنگ نرم، تحلیل عوامل پیروزی دفاع مقدس، و توانایی تحلیل راهبردهای دشمن					۲	
	۱۴	ارتقای دانش و سواد دفاعی	آشنایی دقیق با مفاهیم پایه (امنیت، تهدید، دفاع، پدافند غیرعامل)، شناخت انواع تهدیدات (سخت، نرم، روانی، اقتصادی، فرهنگی، زیست محیطی) و راهکارهای مقابله					۲	
	۱۵	تقویت باورها و انگیزه های دینی و انقلابی	تقویت ایمان به نصرت الهی، روحیه توکل، باور به توانمندی های دفاعی کشور، انگیزه مشارکت فعال و علاقه به فعالیت های بسیجی					۲	
	۱۶	توسعه مهارت ها و توانایی های عملی دفاعی	توانایی به کارگیری دانش در موقعیت های واقعی یا شبیه سازی، کسب مهارت های پدافند غیرعامل و مواجهه با مخاطرات، آمادگی برای ایفای نقش در مدرسه، خانواده و جامعه					۲	

	۲				پرورش شجاعت، استقامت، مسئولیت‌پذیری، ایثار، خدمت‌گزاری، نظم، قانون‌مداری، صداقت و نفی سلطه‌گری و سلطه‌پذیری	تربیت اخلاقی و تقویت روحیه دفاعی	۱۷	
	۱				وحدت موضوعی و منطقی در ارائه اطلاعات، دقت و صحت مفاهیم دفاعی متناسب با سطح سنی مخاطب	انسجام و یکپارچگی علمی محتوا	۱۸	
	۱				محتوای سؤال‌برانگیز و ترغیب‌کننده به پرسشگری، تفکر و تحلیل آگاهانه مسائل دفاعی و اجتماعی	انگیزش و کنجکاوی علمی	۱۹	
	۱				کشف پیوند میان رشته ای، توجه به مصادیق و مثال‌های گسترده و مسئله محور، ایجاد سؤال‌های جدید و نیاز به مطالعات عمیق‌تر	بسط پیوندهای دفاعی و توجه به مصادیق گسترده	۲۰	
	۱				نمایش ارتباط مفاهیم با تجارب ملموس مخاطب و نشان دادن کاربرد دانش دفاعی در زندگی فردی، اجتماعی و شرایط بحرانی	ارائه مستدل و کاربردی	۲۱	
	۱				استفاده از قالب‌های متنوع (داستان، شعر، نمایش، بازی، آزمایش) با حفظ تعادل بین جنبه‌های هنری و آموزشی	تنوع قالب و تعادل هنری-آموزشی	۲۲	
	۱				به‌کارگیری مثال‌های بدیع، سؤال‌های محرک، رسانه‌های ترکیبی و سبک‌های متنوع در ارائه و ارزشیابی	خلاقیت و نوآوری در ارائه	۲۳	
	۱				برانگیختن علاقه به مطالعه بیشتر از طریق طرح مسئله، معرفی منابع تألیف و ترجمه با رعایت اصول استاندارد علمی	ترغیب به مطالعه و معرفی منابع معتبر	۲۴	
جمع امتیاز								

محور آموزش دینی

شاخص های اصلی	ردیف	عنوان شاخص	توضیح شاخص	امتیاز کسب شده				مجموع امتیاز کسب شده
				میزان روان و فهم پذیر بودن (نقد: ۰ تا ۲ امتیاز)	کیفیت و تبیین نقد مطرح شده (۰ تا ۳ امتیاز)	اشاره مستقیم به مثال و مصداق از کتاب درسی (۰ تا ۲ امتیاز)	ارائه پیشنهاد جایگزین متناسب با نقد مطرح شده (۰ تا ۳ امتیاز)	
مبنایی	۱	هویت بخشی ایرانی-اسلامی	توجه اثر به مؤلفه های هویت اسلامی - ایرانی شامل معرفی و تقویت عناصر فرهنگی - تاریخی؛ ایجاد حس تعلق نسبت به ایران و فرهنگ اسلامی					۲
	۲	مقاومت و استکبارستیزی	پرداختن به مفاهیمی مانند استقلال خواهی، مقابله با سلطه و استعمار، دفاع از عزت و منافع ملی، خودباوری و ایستادگی در برابر ظلم					۲
	۳	ارزش های انقلاب اسلامی	توجه به مبانی و ارزش های انقلاب اسلامی شامل مفاهیم استقلال سیاسی، فرهنگی و اقتصادی، آزادی مسئولانه و مردم سالاری دینی					۲
	۴	وحدت ملی و عدالت	پرداختن به مفهوم وحدت و عدالت در ابعاد مختلف؛ نمایش فرصت ها و ظرفیت های برابر برای گروه های مختلف جامعه؛ توجه به نقش همه اقشار جامعه در پیشرفت کشور					۲
	۵	ایران قوی و پیشرفته	معرفی ظرفیت ها، توانمندی ها و دستاوردهای ایران؛ ارائه تصویر امیدآفرین، واقع بینانه و آینده نگر از ایران و نقش نسل آینده در ساختن کشور.					۲
ساختاری	۶	رعایت اصول زبانی و نگارشی	رعایت رسم الخط مصوب، سلاست، روان بودن و واژگان مناسب					۰.۵
	۷	تناسب حجم محتوا و زمان با ویژگی های یادگیرنده	تناسب محتوا با زمان تدریس، سطح درک، رشد شناختی و علاقه دانش آموزان					۰.۵
	۸	سازماندهی منطقی و پیوستگی محتوایی	رعایت سیر منطقی درون محتوایی، ارتباط عمودی و افقی بین کتب و پایه ها					۰.۵
	۹	طراحی بصری و صفحه آرای مناسب	تناسب طرح جلد، یکپارچگی طراحی، صفحه آرای استاندارد و مستندسازی تصاویر					۰.۵
	۱۰	تناسب و اثربخشی عناصر تصویری	هماهنگی متن و تصویر، تناسب تصویر با مخاطب و تاثیر آن در یادگیری					۰.۵
موضوعی	۱۱	کاربردی سازی و سودمندی در زندگی	ارتباط مفاهیم و مهارت های ارائه شده با زندگی روزمره، نیازهای واقعی و قابلیت اجرا					۲
	۱۲	تعمیق معرفت و ایمان دینی	تقویت باورهای اعتقادی، اخلاقی و احکام دینی به صورت عمیق و آگاهانه					۲
	۱۳	تربیت یکپارچه: اندیشه، ایمان و عمل	تلفیق تفکر، ایمان و عمل دینی در فرایندی منسجم و هدفمند					۲
	۱۴	توانمندسازی برای زندگی دینی	آماده سازی دانش آموزان برای سازماندهی زندگی فردی و اجتماعی براساس برنامه دینی (عبودیت)					۲
	۱۵	بصیرت افزایی و مقاومت در برابر آسیب ها	ایجاد آگاهی و ایستادگی در برابر تهدیدات اعتقادی، فرهنگی و اجتماعی					۲
	۱۶	تربیت نیروی مسئول و مؤثر برای نظام اسلامی	پرورش افرادی مسئول و اثرگذار برای مشارکت در پیشرفت جامعه اسلامی					۲
	۱۷	تفکر حکیمانه و خردورزی دینی	تقویت قدرت تعقل، تفکر، تفکر نقاد و خردورزی به عنوان پایه ایمان و عمل					۲
	۱۸	وحدت علمی و الگوی آموزشی منسجم	رعایت انسجام موضوعی، پیوستگی مفهومی و پیروزی الگوی تربیتی روشن					۱
	۱۹	پرسشگری و کنجکاوی علمی	طراحی محتوای سوال برانگیز و تشویق به پژوهش و کشف رابطه ها					۱
	۲۰	خلاقیت در ارائه و استفاده از رسانه	به کارگیری قالب های متنوع، مثال های بدیع و رسانه های نوین در آموزش					۱

	۱				توازن بین زیباییشناسی و اهداف آموزشی ، با تاکید بر جلب توجه علاقه مخاطب	تعادل هنری – آموزشی و جذابیت محتوا	۲۱	
	۱				معرفی منابع علمی و کاربردی با رعایت اصول منبع نویسی و مطالعه عمیق تر	معرفی منابع معتبر و تشویق مطالعه	۲۲	
	۱				به روزرسانی معلومات ، پیوند با تحولات علمی و نیازهای معاصر	ارتباط با دانش نو و روزآمدی محتوا	۲۳	
	۱				طراحی موفقیت های مسئبه ساز برای بررسی ابعاد مختلف موضوع و سنجش یادگیری	ارزیابی چندبعدی و مسئله محور	۲۴	
	جمع امتیاز							

محور علوم تجربی

شاخص های اصلی	ردیف	عنوان شاخص	توضیح شاخص	امتیاز کسب شده					مجموع امتیاز کسب شده
				میزان روان و فهم پذیر بودن (نقد: ۰ تا ۳ امتیاز)	کیفیت و تبیین نقد مطرح شده (۰ تا ۳ امتیاز)	اشاره مستقیم به مثال و مصداق از کتاب درسی: (۰ تا ۲ امتیاز)	با نقد مطرح شده: (۰ تا ۳ امتیاز) ارائه پیشنهاد جایگزین متناسب	ضرب	
مبنایی	۱	هویت بخشی ایرانی-اسلامی	توجه اثر به مؤلفه‌های هویت اسلامی - ایرانی شامل معرفی و تقویت عناصر فرهنگی - تاریخی؛ ایجاد حس تعلق نسبت به ایران و فرهنگ اسلامی					۲	
	۲	مقاومت و استکبارستیزی	پرداختن به مفاهیمی مانند استقلال خواهی، مقابله با سلطه و استعمار، دفاع از عزت و منافع ملی، خودباوری و ایستادگی در برابر ظلم					۲	
	۳	ارزش‌های انقلاب اسلامی	توجه به مبانی و ارزش‌های انقلاب اسلامی شامل مفاهیم استقلال سیاسی، فرهنگی و اقتصادی، آزادی مسئولانه و مردم‌سالاری دینی					۲	
	۴	وحدت ملی و عدالت	پرداختن به مفهوم وحدت و عدالت در ابعاد مختلف؛ نمایش فرصت‌ها و ظرفیت‌های برابر برای گروه‌های مختلف جامعه؛ توجه به نقش همه اقشار جامعه در پیشرفت کشور					۲	
	۵	ایران قوی و پیشرفته	معرفی ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها و دستاوردهای ایران؛ ارائه تصویر امیدآفرین، واقع‌بینانه و آینده‌نگر از ایران و نقش نسل آینده در ساختن کشور.					۲	
ساختاری	۶	رعایت اصول زبانی و نگارشی	رعایت رسم‌الخط مصوب ، سلاست، روان بودن و واژگان مناسب					۰.۵	
	۷	تناسب حجم محتوا و زمان با ویژگی‌های یادگیرنده	تناسب محتوا با زمان تدریس ، سطح درک، رشد شناختی و علاقه دانش آموزان					۰.۵	
	۸	سازماندهی منطقی و پیوستگی محتوایی	رعایت سیر منطقی درون محتوایی ، ارتباط عمودی و افقی بین کتب و پایه ها					۰.۵	
	۹	طراحی بصری و صفحه آرایی مناسب	تناسب طرح جلد ، یکپارچگی طراحی ، صفحه آرایی استاندارد و مستندسازی تصاویر					۰.۵	
	۱۰	تناسب و اثربخشی عناصر تصویری	هماهنگی متن و تصویر، تناسب تصویر با مخاطب و تاثیر آن در یادگیری					۰.۵	
موضوعی	۱۱	کاربردی سازی و سودمندی در زندگی	ارتباط مفاهیم و مهارت‌های ارائه شده با زندگی روزمره، نیازهای واقعی و قابلیت اجرا					۲	
	۱۲	انطباق با اهداف تربیتی و نگرش توحیدی	مبنا بودن بر اهداف حوزه تربیت و یادگیری، بازتاب نگرش توحیدی و تبیین منظم خلقت از طریق مشاهده و تحلیل پدیده‌های طبیعی					۲	
	۱۳	توسعه شایستگی‌های پایه و تربیت شهروندی	توجه به پرورش تفکر، ایمان، علم، عمل و اخلاق؛ تربیت دانش‌آموز به عنوان شهروند مسئول و اخلاق‌مدار					۲	
	۱۴	تقویت سواد علمی-فناورانه و مشارکت مسئولانه	افزایش توانایی درک و مشارکت آگاهانه در جهان مبتنی بر علم و فناوری					۲	
	۱۵	هویت‌بخشی ملی-علمی و مسئولیت‌پذیری زیست‌محیطی	معرفی دستاوردهای علمی ایران و جهان اسلام؛ ایجاد نگرش مثبت به محیط زیست و تعهد به حفظ منابع طبیعی					۲	
	۱۶	انگیزه‌بخشی و تقویت روحیه پژوهشی	برانگیختن کنجکاوی، هیجان علمی و طراحی موقعیت‌های یادگیری کاوشگرانه و مسئله‌محور					۲	
	۱۷	فرایندمندی علم‌آموزی و یادگیری مادام‌العمر	هدایت از یادگیری منفعل به کشف فعال با استفاده از روش علمی؛ توجه به یادگیری معنادار، ماندگار و کاربردی					۲	
	۱۸	انسجام منطقی و الگوی آموزشی منسجم	سازماندهی محتوا با رعایت پیوستگی منطقی بین مفاهیم پایه و توالی آموزشی مبتنی بر مراحل کاوشگری					۱	

	۱				مرتبط بودن محتوا با زندگی روزمره و افزودن معلومات جدید و ضروری به دانش مخاطب	ارتباط با زندگی و توسعه دانش نو	۱۹	
	۱				جهت‌دهی به توجه مخاطب به ابعاد وسیع‌تر موضوع، ایجاد سؤال‌های جدید و ترغیب به کشف ارتباطات میان‌پدیده‌ای	گسترش شناختی و کشف پیوندها	۲۰	
	۱				نمایش ارتباط مفاهیم با تجارب ملموس و فراهم آوردن فرصت‌هایی برای کشف روابط و تعمیق درک	ارائه مستدل و فرصت‌سازی برای تعمیق یادگیری	۲۱	
	۱				استفاده از قالب‌های جذاب (داستان، شعر، نمایش، بازی، آزمایش) همراه با حفظ تعادل بین جنبه‌های هنری و آموزشی	تنوع قالب و تعادل هنری-آموزشی	۲۲	
	۱				به‌کارگیری مثال‌های بدیع، سؤال‌های محرک، رسانه‌های متنوع و سبک‌های نوین در ارائه و سنجش یادگیری	خلاقیت در ارائه و ارزیابی	۲۳	
	۱				برانگیختن حس کنجکاوی برای مطالعه بیشتر، معرفی منابع تألیف و ترجمه با رعایت اصول علمی و ارائه منابع تکمیلی	ترغیب به مطالعه و معرفی منابع معتبر	۲۴	
	جمع امتیاز							

محور فارسی

شاخص های اصلی	ردیف	عنوان شاخص	توضیح شاخص	امتیاز کسب شده					مجموع امتیاز کسب شده
				میزان روان و فهم پذیر بودن (نقد: ۰ تا ۲ امتیاز)	کیفیت و تبیین نقد مطرح شده (۰ تا ۳ امتیاز)	اشاره مستقیم به مثال و مصداق از کتاب درسی (۰ تا ۲ امتیاز)	پا نقد مطرح شده (۰ تا ۳ امتیاز)	ارائه پیشنهاد جایگزین متناسب با نقد مطرح شده (۰ تا ۳ امتیاز)	
مبنایی	۱	هویت بخشی ایرانی-اسلامی	توجه اثر به مؤلفه‌های هویت اسلامی - ایرانی شامل معرفی و تقویت عناصر فرهنگی - تاریخی؛ ایجاد حس تعلق نسبت به ایران و فرهنگ اسلامی						۲
	۲	مقاومت و استکبارستیزی	پرداختن به مفاهیمی مانند استقلال خواهی، مقابله با سلطه و استعمار، دفاع از عزت و منافع ملی، خودباوری و ایستادگی در برابر ظلم						۲
	۳	ارزش‌های انقلاب اسلامی	توجه به مبانی و ارزش‌های انقلاب اسلامی شامل مفاهیم استقلال سیاسی، فرهنگی و اقتصادی، آزادی مسئولانه و مردم‌سالاری دینی						۲
	۴	وحدت ملی و عدالت	پرداختن به مفهوم وحدت و عدالت در ابعاد مختلف؛ نمایش فرصت‌ها و ظرفیت‌های برابر برای گروه‌های مختلف جامعه؛ توجه به نقش همه اقشار جامعه در پیشرفت کشور						۲
	۵	ایران قوی و پیشرفته	معرفی ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها و دستاوردهای ایران؛ ارائه تصویر امیدآفرین، واقع‌بینانه و آینده‌نگر از ایران و نقش نسل آینده در ساختن کشور.						۲
شناختی	۶	رعایت اصول زبانی و نگارشی	رعایت رسم‌الخط مصوب، سلاست، روان بودن و واژگان مناسب						۰.۵
	۷	تناسب حجم محتوا و زمان با ویژگی‌های یادگیرنده	تناسب محتوا با زمان تدریس، سطح درک، رشد شناختی و علاقه دانش آموزان						۰.۵
	۸	سازماندهی منطقی و پیوستگی محتوایی	رعایت سیر منطقی درون محتوایی، ارتباط عمودی و افقی بین کتب و پایه‌ها						۰.۵
	۹	طراحی بصری و صفحه‌آرایی مناسب	تناسب طرح جلد، یکپارچگی طراحی، صفحه‌آرایی استاندارد و مستندسازی تصاویر						۰.۵
	۱۰	تناسب و اثربخشی عناصر تصویری	هماهنگی متن و تصویر، تناسب تصویر با مخاطب و تاثیر آن در یادگیری						۰.۵
توسعه‌دهی	۱۱	کاربردی سازی و سودمندی در زندگی	ارتباط مفاهیم و مهارت‌های ارائه شده با زندگی روزمره، نیازهای واقعی و قابلیت اجرا						۲
	۱۲	هویت، زبان و میراث فارسی	توجه به نقش زبان و ادبیات فارسی در تقویت هویت ملی، فرهنگی و تمدنی و پاسداشت میراث ارزشمند ایران						۲
	۱۳	میراث ادبی و مفاخر فرهنگی	بهره‌گیری از آثار، اندیشه‌ها و شخصیت‌های برجسته ادب فارسی در تبیین مفاهیم، ارزش‌ها و هویت فرهنگی.						۲
	۱۴	سواد ادبی و فهم متون	توسعه توانایی فهم، تحلیل، تفسیر، نقد و بهره‌برداری از متون ادبی، فرهنگی و رسانه‌ای متناسب با اهداف آموزشی.						۲
	۱۵	توجه به ارزش‌های اخلاقی	تقویت فضایل اخلاقی، آداب اجتماعی، مسئولیت‌پذیری و رفتارهای ارزشمند فردی و اجتماعی از طریق زبان و ادبیات.						۲
	۱۶	تنوع گونه‌های ادبی	توجه به انواع قالب‌ها و گونه‌های ادبی متناسب با اهداف تربیتی و آموزشی						۲
	۱۷	خلاقیت، نوآوری و آفرینش ادبی	توجه به پرورش تخیل، نوآوری، ذوق هنری و توانایی خلق آثار ادبی و زبانی متناسب با موقعیت‌های گوناگون.						۲
	۱۸	زیبایی‌شناسی زبان و ادبیات	توجه به ظرفیت‌های هنری، بلاغی، ادبی و زیبایی‌شناختی زبان فارسی در انتقال مفاهیم و ارتقای ذوق ادبی						۱
	۱۹	ارتباط، تعامل و گفت‌وگوی مؤثر	تقویت توانایی برقراری ارتباط، گفت‌وگو، هم‌اندیشی و انتقال مؤثر اندیشه‌ها با بهره‌گیری از زبان فارسی.						۱

	۱					تقویت روحیه پژوهش، کاوش و بهره‌گیری از منابع معتبر در شناخت زبانی و ادبیات فارسی	پژوهش و جستجوی ادبی	۲۰	
	۱					ترویج کتاب‌خوانی، مطالعه مستمر، انس با متون فارسی و تقویت علاقه‌مندی به آثار ادبی و فرهنگی	فرهنگ مطالعه و انس با کتاب	۲۱	
	۱					توجه به تحلیل، ارزیابی و نقد آثار ادبی با رویکرد علمی و متناسب با اهداف آموزشی	نقد و تحلیل ادبی	۲۲	
	۱					توجه به آثار، اندیشه‌ها و جریان‌های شاخص ادبیات معاصر فارسی در کنار گنجینه ادبی کلاسیک.	ادبیات معاصر و جریان‌های نوین	۲۳	
	۱					توجه به پرورش تفکر، تحلیل، استدلال، قضاوت و تأمل انتقادی با بهره‌گیری از ظرفیت متون فارسی	تفکر، تعقل و اندیشه‌ورزی	۲۴	
	جمع امتیاز								

محور فرهنگ و هنر

شاخص های اصلی	ردیف	عنوان شاخص	توضیح شاخص	امتیاز کسب شده				مجموع امتیاز کسب شده
				میزان روان و فهم پذیر بودن (نقد: ۰ تا ۲ امتیاز)	کیفیت و تبیین نقد مطرح شده (۰ تا ۳ امتیاز)	اشاره مستقیم به مثال و مصداق از کتاب درسی (۰ تا ۲ امتیاز)	با نقد مطرح شده (۰ تا ۳ امتیاز) ارائه پیشنهاد جایگزین متناسب	
مبنایی	۱	هویت بخشی ایرانی-اسلامی	توجه اثر به مؤلفه‌های هویت اسلامی - ایرانی شامل معرفی و تقویت عناصر فرهنگی - تاریخی؛ ایجاد حس تعلق نسبت به ایران و فرهنگ اسلامی					۲
	۲	مقاومت و استکبارستیزی	پرداختن به مفاهیمی مانند استقلال خواهی، مقابله با سلطه و استعمار، دفاع از عزت و منافع ملی، خودباوری و ایستادگی در برابر ظلم					۲
	۳	ارزش‌های انقلاب اسلامی	توجه به مبانی و ارزش‌های انقلاب اسلامی شامل مفاهیم استقلال سیاسی، فرهنگی و اقتصادی، آزادی مسئولانه و مردم‌سالاری دینی					۲
	۴	وحدت ملی و عدالت	پرداختن به مفهوم وحدت و عدالت در ابعاد مختلف؛ نمایش فرصت‌ها و ظرفیت‌های برابر برای گروه‌های مختلف جامعه؛ توجه به نقش همه اقشار جامعه در پیشرفت کشور					۲
	۵	ایران قوی و پیشرفته	معرفی ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها و دستاوردهای ایران؛ ارائه تصویر امیدآفرین، واقع‌بینانه و آینده‌نگر از ایران و نقش نسل آینده در ساختن کشور.					۲
ساختاری	۶	رعایت اصول زبانی و نگارشی	رعایت رسم‌الخط مصوب، سلاست، روان بودن و واژگان مناسب					۰.۵
	۷	تناسب حجم محتوا و زمان با ویژگی‌های یادگیرنده	تناسب محتوا با زمان تدریس، سطح درک، رشد شناختی و علاقه دانش‌آموزان					۰.۵
	۸	سازماندهی منطقی و پیوستگی محتوایی	رعایت سیر منطقی درون محتوایی، ارتباط عمودی و افقی بین کتب و پایه‌ها					۰.۵
	۹	طراحی بصری و صفحه‌آرایی مناسب	تناسب طرح جلد، یکپارچگی طراحی، صفحه‌آرایی استاندارد و مستندسازی تصاویر					۰.۵
	۱۰	تناسب و اثربخشی عناصر تصویری	هماهنگی متن و تصویر، تناسب تصویر با مخاطب و تاثیر آن در یادگیری					۰.۵
مهارت‌محور	۱۱	کاربرد سازی و سودمندی در زندگی	ارتباط مفاهیم و مهارت‌های ارائه شده با زندگی روزمره، نیازهای واقعی و قابلیت اجرا					۲
	۱۲	تربیت ادراک زیبایی و تقویت نگرش توحیدی	اثر هنری باید در خدمت پرورش حس زیبایی‌شناسی، درک نظم الهی در آفرینش و تقویت حیرت و شکرگزاری نسبت به خلقت باشد					۲
	۱۳	بازنمایی هویت ایرانی-اسلامی در قالب اصیل هنری	بهره‌گیری از نمادها، نقش‌ها و مفاهیم ایرانی-اسلامی (نوروز، حماسه‌های ملی، معماری، قالی، خوشنویسی) و پرهیز از تقلید صرف از سبک‌های غربی					۲
	۱۴	تلفیق نظریه و عمل در فرایند هنری	استفاده صحیح از واژگان و مفاهیم تخصصی هنر (فرم، ریتم، رنگ، بافت) همراه با فعالیت تجربی و خلق اثر، نه صرف انتقال نظری					۲
	۱۵	هنر به مثابه ابزار تربیت اخلاقی و خودسازی	بهره‌گیری از جلوه‌های هنر برای آموزش فضایل اخلاقی (صداقت، نظم، کرامت) و تقویت خودشناسی، آرامش درونی و مهارت‌های زندگی					۲
	۱۶	توجه به پیوند هنر با محیط‌زیست و سبک زندگی سالم	ایجاد ارتباط آگاهانه میان اثر هنری با ارزش‌های محیط زیستی و الگوهای زندگی سالم و پایدار					۲
	۱۷	انسجام مفهومی و پیوستگی آموزشی	ارائه محتوا با وحدت موضوعی، توالی منطقی و پیروی از الگوی آموزشی روشن در حوزه فرهنگ و هنر					۲

	۱				طراحی محتوای سؤال برانگیز و جذاب که مخاطب را به کاوش، پرسش و کسب اطلاعات بیشتر ترغیب کند	انگیزه بخشی و تقویت حس کنجکاوی هنری	۱۸	
	۱				مرتبط بودن اثر یا محتوا با زندگی روزمره و افزودن بینش های جدید و معنادار به دانش و نگرش مخاطب	ارتباط با زندگی و غنای تجربه زیسته	۱۹	
	۱				هدایت مخاطب به مصادیق، مثال ها و مسائل گسترده تر و تشویق به کشف روابط بین هنر با سایر حوزه های معرفت	گسترش افق دید و کشف پیوندهای میان رشته ای	۲۰	
	۱				نمایش ارتباط مفاهیم هنری با تجارب ملموس و فراهم آوردن بستر برای کشف روابط و تعمیق درک هنری	ارائه مستدل و فرصت سازی برای کشف خلاق	۲۱	
	۱				استفاده از قالب های متنوع (نقاشی ، داستان، شعر، نمایش، بازی، تجربه های عملی) با حفظ تعادل میان جنبه های هنری و اهداف تربیتی	تنوع قالب و تعادل زیبایی شناختی — آموزشی	۲۲	
	۱				استفاده از مثال های بدیع، سؤال های محرک، رسانه های ترکیبی (متن، تصویر، انیمیشن) و سبک های نوین در ارائه و ارزشیابی	خلاقیت در ارائه و به کارگیری رسانه	۲۳	
	۱				برانگیختن علاقه به مطالعه بیشتر از طریق طرح مسئله، معرفی منابع تألیف و ترجمه با رعایت اصول استناددهی علمی	ترغیب به مطالعه عمیق و معرفی منابع معتبر	۲۴	
	جمع امتیاز							

محور مطالعات اجتماعی

شاخص های اصلی	ردیف	عنوان شاخص	توضیح شاخص	امتیاز کسب شده					مجموع امتیاز کسب شده
				میزان روان و فهم پذیر بودن (نقد: ۰ تا ۲ امتیاز)	کیفیت و تبیین نقد مطرح شده (۰ تا ۳ امتیاز)	اشاره مستقیم به مثال و مصداق از کتاب درسی (۰ تا ۲ امتیاز)	با نقد مطرح شده (۰ تا ۳ امتیاز)	ارائه پیشنهاد جایگزین متناسب با نقد مطرح شده (۰ تا ۳ امتیاز)	
مبنایی	۱	هویت بخشی ایرانی-اسلامی	توجه اثر به مؤلفه‌های هویت اسلامی - ایرانی شامل معرفی و تقویت عناصر فرهنگی - تاریخی؛ ایجاد حس تعلق نسبت به ایران و فرهنگ اسلامی						۲
	۲	مقاومت و استکبارستیزی	پرداختن به مفاهیمی مانند استقلال خواهی، مقابله با سلطه و استعمار، دفاع از عزت و منافع ملی، خودباوری و ایستادگی در برابر ظلم						۲
	۳	ارزش‌های انقلاب اسلامی	توجه به مبانی و ارزش‌های انقلاب اسلامی شامل مفاهیم استقلال سیاسی، فرهنگی و اقتصادی، آزادی مسئولانه و مردم‌سالاری دینی						۲
	۴	وحدت ملی و عدالت	پرداختن به مفهوم وحدت و عدالت در ابعاد مختلف؛ نمایش فرصت‌ها و ظرفیت‌های برابر برای گروه‌های مختلف جامعه؛ توجه به نقش همه اقشار جامعه در پیشرفت کشور						۲
	۵	ایران قوی و پیشرفته	معرفی ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها و دستاوردهای ایران؛ ارائه تصویر امیدآفرین، واقع‌بینانه و آینده‌نگر از ایران و نقش نسل آینده در ساختن کشور.						۲
ساختاری	۶	رعایت اصول زبانی و نگارشی	رعایت رسم‌الخط مصوب، سلاست، روان بودن و واژگان مناسب						۰.۵
	۷	تناسب حجم محتوا و زمان با ویژگی های یادگیرنده	تناسب محتوا با زمان تدریس، سطح درک، رشد شناختی و علاقه دانش آموزان						۰.۵
	۸	سازماندهی منطقی و پیوستگی محتوایی	رعایت سیر منطقی درون محتوایی، ارتباط عمودی و افقی بین کتب و پایه ها						۰.۵
	۹	طراحی بصری و صفحه آرای مناسب	تناسب طرح جلد، یکپارچگی طراحی، صفحه آرای استاندارد و مستندسازی تصاویر						۰.۵
	۱۰	تناسب و اثربخشی عناصر تصویری	هماهنگی متن و تصویر، تناسب تصویر با مخاطب و تاثیر آن در یادگیری						۰.۵
موضوعی	۱۱	کاربردی سازی و سودمندی در زندگی	ارتباط مفاهیم و مهارت‌های ارائه شده با زندگی روزمره، نیازهای واقعی و قابلیت اجرا						۲
	۱۲	پوشش جامع قلمروهای مطالعات اجتماعی	محتوا باید چهار قلمرو اصلی زمان (تاریخ)، مکان (جغرافیا)، عوامل طبیعی و عوامل اجتماعی را به صورت متوازن و یکپارچه پوشش دهد						۲
	۱۳	تبیین ارزشهای اسلامی و سنت های الهی در زندگی اجتماعی	ارتباط آموزه های دینی با زندگی فردی و جمعی، تبیین مفاهیمی مانند عدالت، مسئولیت، امانت داری و همکاری در چارچوب ارزش های اسلامی						۲
	۱۴	تقویت هویت ایرانی-اسلامی و آگاهی از جایگاه ایران در جهان	توجه به نقش فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی در شکل گیری هویت ملی، و بررسی موقعیت ایران در نظام جهانی از دیدگاه تاریخی، فرهنگی و جغرافیایی						۲
	۱۵	تأکید بر عدالت اجتماعی، حمایت از محرومان و مسئولیت پذیری	پرورش حس عدالتخواهی، توجه به حقوق محرومان و اقشار آسیب‌پذیر، و تقویت احساس مسئولیت در قبال جامعه و محیط زیست						۲
	۱۶	تنوع و فعال سازی روشهای یادگیری	استفاده از روش های فعال، مشارکتی، تلفیقی و پژوهش محور برای درگیر کردن دانش آموز در فرایند یادگیری						۲
	۱۷	تربیت معنوی و تقویت زندگی توحیدی	تقویت باور به خداوند، احساس نزدیکی به پروردگار و انگیزه ی عمل بر اساس ارزش های دینی در عرصه های اجتماعی						۲

	۱				توجه به سطوح رشدی دانش آموز و پرورش مهارت هایی مانند همکاری، مدیریت مالی، تصمیم گیری اخلاقی و مهارت های شهروندی	توسعه گام به گام مهارت های اجتماعی، اقتصادی و اخلاقی	۱۸	
	۱				طراحی محتوا به گونه ای که فرصت گفت وگو، نقد، تبادل نظر و مواجهه با ایده های متنوع را فراهم کند	سازماندهی محتوا برای ایجاد تعامل و چالش فکری	۱۹	
	۱				تمرین همدلی، احترام به تفاوت ها، کنترل هیجانات، نوع دوستی و حل مسالمت آمیز تعارضات	پرورش مهارت های اجتماعی و عاطفی	۲۰	
	۱				ایجاد دلبستگی به میهن، آگاهی از حقوق و تکالیف شهروندی و انگیزه برای مشارکت در پیشرفت کشور	تقویت حس تعلق ملی و مسئولیت اجتماعی	۲۱	
	۱				هماهنگی محتوا با حوزه های مرتبط مانند دین ، اقتصاد ، محیط زیست و مهارت های زندگی و توسعه مهارت های فردی و گروهی	توانمندسازی برای مشارکت آگاهانه و مسئولانه در جامعه	۲۲	
	۱				پرورش توانایی تحلیل موقعیتهای فردی و اجتماعی، تصمیمگیری مبتنی بر شواهد و مشارکت در نهادهای مدنی و اجتماعی	ایجاد پیوند میان رشته ای با حوزه های مرتبط	۲۳	
	۱				طراحی فعالیت های میدانی، پروژه های گروهی، بازدیدهای آموزشی و تعامل با جامعه محلی برای یادگیری مبتنی بر تجربه	فراهم آوری فرصتهای تجربه عملی و فعالیت گروهی	۲۴	
	جمع امتیاز							

فنون کا شہسوار

